

Liệu họ có thể tin tưởng vào một quốc gia ban đầu đã tìm cách che giấu dịch COVID-19 đến khi nó lan ra toàn cầu hay không?

Ngay cả khi thị trường vốn đang đóng cửa, Vành đai La - trung tâm bán lẻ của Hong Kong, nơi thực hiện việc phong tỏa sớm - đã hoạt động trở lại. Tuy nhiên, mọi thị trường vẫn chưa hoàn toàn bình thường. Chi nhánh của Ngân hàng công thương Trung Quốc (ICBC) tại Hong Kong, một biểu tượng cho sức ảnh hưởng của Bắc Kinh, vẫn chưa dỡ bỏ rào cản. Các nhà quản lý chi nhánh ICBC này lo ngại rằng những người biểu tình được tổ chức sau nhiều tuần bị cách ly, có thể lại nhòm mồi tiêu vào ngân hàng này. Điều này thể hiện rõ sự căng thẳng trong các tham vọng toàn cầu của Trung Quốc. Hệ thống chính trị của Trung Quốc có thể nhanh chóng áp chế các vấn đề

đều bằng cách huy động mọi nguồn lực nhằm theo đuổi một mục tiêu. Nhưng điểu đó cũng tạo ra các cuộc khủng hoảng và khiến chúng trở nên sâu sắc.

Niềm tin là thứ gắn kết hệ thống tài chính lại với nhau. Các thuyết phục chỉ không phải hình dĩa các thành phần tham gia nền kinh tế. Nhưng giống như nhiều nhà quan sát Trung Quốc trong các lĩnh vực khác, hệ vận công thực sự của kinh tế trước sự trở lại của Trung Quốc, và ảnh hưởng của Trung Quốc có quan tâm đến lợi ích chung hay không. Ông Jan Dehn, một nhà quản lý quỹ thuộc Tập đoàn Ashmore, nói: “Mọi người nghĩ nó giống như Ngôi sao Bắc đẩu trong ‘Chiến tranh giữa các vì sao’. Chính cái thế đó sẽ, bí hiểm xuất hiện trên bầu trời này có khả năng hủy diệt tất cả chúng ta”. Liệu hệ có thể tin tưởng vào một quốc gia ban đầu đã tìm cách che giấu dịch COVID-19 để rồi khiến nó lan ra toàn cầu hay không?

Sẽ khó có thể ngăn chặn được sự tách rời một phần trong hệ thống tài chính của thế giới. Kinh tế là thế vận khí và hậu quả không đòi hỏi phải được chấp thuận, vì vậy đây tiếp tục là lựa chọn yêu thích của Tổng thống Mỹ các nhiệm kỳ. Hệ nhóm quyên càng lâu thì càng tăng cường sự đóng các vận khí đó. Cho đến gần đây, may mắn là những điểu này chưa gây ra vận đở thực sự, nhưng Trung Quốc, với nền kinh tế có khả năng sớm vượt qua nền kinh tế Mỹ, có thể sẽ mạnh mẽ tạo ra các thế trường và chuyển mục thay thế. Và Trung Quốc đang tập trung lôi kéo thế giới các nước đang phát triển, những nước ít trung thành hơn với các cấu trúc phòng Tây nên có thể giúp Trung Quốc dễ tách rời hơn.

Những người theo chủ nghĩa hoài nghi không tin việc một quốc gia và có thể đóng tài khoản vắng lai, và kiểm soát vận chuyển lại có thể đem lại cho thế giới một động thái mới. Nhưng thế giới của Trung Quốc đã giảm mạnh sau khi đứt gãy vào năm 2007. Thậm chí có thể sẽ trở thành điểu bình thường. Dân số đang già đi của Trung Quốc sẽ tiết kiệm ít hơn. Bắc Kinh muốn tăng cường tiêu dùng nội địa nhằm thúc đẩy nhập khẩu. Và các nền kinh tế phương Tây trì trệ đang ngả về việc xuất khẩu chậm chạp. Morgan Stanley ước tính rằng trong khoảng thời gian tiếp nay đến năm 2030, mỗi năm, Trung Quốc sẽ cần 210 tỷ USD dòng vốn ròng nước ngoài đổ vào để bù đắp khoản thiếu hụt này.

Chúng ta biết mình, điểu đó sẽ thúc đẩy Trung Quốc tự do hóa hơn nữa các thế trường tài chính của hệ. Việc nội dung điểu tiết trên diện rộng là bất khả thi, nhưng các bước nhằm tăng tính thanh khoản, như sự hỗ trợ thế trường tiết hơn và giá công bằng hơn, sẽ giúp cho việc tự do hóa các thế trường tài chính. Và các biện pháp kiểm soát vận của Trung Quốc vẫn đang được nội dung. Những người có tài

khốn tí t ki m trong n c v n b ki m ch, nh ng các nhà đ u t n c ngoài cho bi t h không g p khó kh n trong vi c rút ti n ra, ngay c trong th i đi m th tr ng h n lo n. Các nhà qu n lý qu d tr th y đ c giá tr c a vi c n đ nh ti n t mà các bi n pháp ki m soát h n ch mang l i. Vì v y, đ ng nhân dân t có th không c n ph i có kh n ng hoán đ i đ y đ đ tr nên đ c a thích. Vào đúng th i đi m, các nhà lãnh đ o đ ng B c Kinh có th quy t đ nh đi u đó, đ c bi t là n u đã thu hút đ các nhà đ u t dài h n đ c m th y tho i mái.

M t h th ng tài chính đã đ ng h n s đ em l i nhi u l i ích. Vi c d a vào m t lo i ti n t th ng tr duy nh t có nguy c đ y th gi i vào tình tr ng c n ki t ti n m t trong th i k kh ng ho ng. Thanh toán xuyên biên gi i hi u qu h n s làm gi m chi phí.

Tách r i hay đ o ng c toàn c u hóa?

C ng có nh ng thay đ i đáng kích l trong cách Trung Qu c k t n i v i h th ng tài chính th gi i. Trung Qu c đã tr thành ch n l n th ba th gi i, t ng t v trí th 16 vào n m 2005. Và m c dù cho đ n t n n m 2016, d tr ngo i h i là lo i hình đ u t l n nh t c a Trung Qu c n c ngoài, nh ng tài s n đ u t t nhân n c ngoài c a Trung Qu c, giá tr 4.200 t USD, hi n đã v t h n h n d tr ngo i t c a Ngân hàng trung ng Trung Qu c. ây là m t cách s đ ng đ ng ti n hi u qu h n. Vi c Trung Qu c m c a ngành tài chính s cho phép các kho n tí t ki m c a n c này đ c phân b t t h n. S phát tri n c a th tr ng tài chính Trung Qu c đ m l i cho các nhà đ u t qu c t nhi u l a ch n h n. Ch a đ n m c gây ra ph n ng quá thái c a Washington, s tách r i v tài chính không nh t thi t đ ng ngh a v i vi c đ o ng c toàn c u hóa hoàn toàn.

Tuy nhiên, đi u đó đ n đ n 3 nguy c. Th nh t là nó đ y nhanh quá trình chia tách thành nhi u khu v c th tr ng tài chính thù đ ch l n nhau, m t v n đ v n đã b t đ u di n ra cách đây m t th p k. H u h t các qu c gia đã ph n ng tr c cu c kh ng ho ng tài chính b ng cách ban hành các quy đ nh m i. Nhi u quy đ nh đã khi n h th ng tài chính tr nên an toàn h n. Tuy nhiên, đ ng nh các c quan giám sát đôi khi b thôi thúc b i mong mu n khô ph c quy n ki m soát đ a ph ng h n là thúc đ y kh n ng ph c h i toàn c u. Tình tr ng c b nh v y bu c các ngân hàng toàn c u ph i thành l p các công ty con, thu c s giám sát c a các nhà qu n lý đ a ph ng, thay vì ch m các chi nhánh. c quy n ngo i giao khi n các ngân hàng n c ngoài ph i th c hi n nhi u ngh a v n nhi u c p đ khác nhau.

Các thị trường tách biệt hơn có thể giúp ngân hàng sủi lan trong các cuộc khủng hoảng. Nhưng chúng cũng ngân hàng các thị trường tài chính đã đồng hóa danh mục đầu tư, điều khiến họ không thể phân tán rủi ro. Theo Jose Viñals của Ngân hàng Standard Chartered (Anh), những thị trường tách biệt này “khóa chặt” các khoản tiết kiệm dài hạn, còn trái phiếu đầu tư ngắn hạn này vào những nơi thiêu hụt.

Những công nghệ dựa chính trị đã đẩy mạnh khuyến khích hòng đó. COVID-19, đại dịch vốn khiến các nước dồn tâm trí và tiền bạc vào trong nước nhiều hơn, có thể là một cú hích nữa cho khuyến khích này. Cái giá của nó không hề rẻ. Một cuộc khảo sát năm 2018 cho thấy sự chia tách đã khiến GDP toàn cầu giảm gần 1%. Các chính sách bảo vệ các công ty phải phân bổ lợi nhuận của mình bên trong biên giới của một quốc gia, vốn đã tồn tại ở Trung Quốc, Ấn Độ và một số quốc gia khác, có thể làm suy giảm các lợi ích của việc sủi hóa và khiến các thị trường phân mảnh hơn trong tương lai.

Các quy định các bộ hóa cũng có thể ngân hàng việc chia sẻ dữ liệu vì các mục đích quản lý rủi ro, dẫn đến nguy cơ thứ hai: một hệ thống bộ sủi đầu tư nên kém an toàn hơn. Các liên kết phức tạp giữa các ngân hàng và các công ty công nghệ tài chính sẽ cung cấp nhiều điểm thâm nhập hơn cho những kẻ lừa đảo trên mạng. Nhưng bên phủ thuế đang xây dựng dựa trên các nút mạng không được kiểm soát và kém hiệu quả, tạo cơ hội cho các sủi mang tính hệ thống.

Rủi ro thứ ba, và cũng là rủi ro lớn nhất, nằm ở việc dựa vào một bộ máy có hai nhà lãnh đạo những lợi không có một nhà lãnh đạo bác ái. Bộ chấp các khủng hoảng, hệ thống đồng USD cho phép tăng trưởng được duy trì trong hàng thập kỷ. Tuy nhiên, Mỹ đôi khi tỏ ra ít quan tâm đến lợi ích chung hơn là lợi nhuận có thể thu được từ vai trò chi phối hệ thống tài chính của mình. Tháng 8/2019, một số nhà lập pháp Mỹ đã ủng hộ một dự luật lỏng lẻo đồng xu hướng Ngân hàng dự trữ Liên bang (FED) đánh thuế dòng vốn nước ngoài đổ vào nhằm giúp hệ giá đồng USD. Nhưng hành động này vấp cho thấy sự đồng thuận ở Washington về những đánh đổi đi kèm với việc trở thành bá chủ tài chính đang ngày một phai mờ.

Ngược lại, Trung Quốc nói rằng hệ sủi sàng nằm vai trò lãnh đạo. Trung Quốc phản ứng trước các cuộc tấn công của Washington bằng những lợi ích hợp tác. Mặc dù có tiềm lực rất lớn những các ngân hàng Trung Quốc lại tỏ ra ngần ngại trong việc tìm cách mua các quỹ ở châu Âu. Tuy nhiên, cũng như trong kinh doanh,

trong ngoại giao và hầu hết các lĩnh vực có sự hiện diện rõ ràng của Trung Quốc, những nghi ngờ vẫn tồn tại. Trung Quốc đang mở cửa các thị trường của mình, nhưng những người mới tham gia không chắc rằng liệu các quy định bất thành vẫn có cần trợ giúp hay không. Chắc chắn cho phép các nhà đầu tư nước ngoài thu hút tài sản thì chấp nhận các công ty vẫn nên chờ đợi kiểm chứng.

Nếu không được giải quyết, những nghi ngờ đó có thể giải thích phần nào những tài chính của Bắc Kinh trong phạm vi là một hệ thống vĩ mô, vì nhiều người tham gia thị trường vẫn gợn bó với những nội dung bất chấp rủi ro có thể nằm ở đâu. Thị trường đó sẽ không tái cấu trúc theo nhiều cách. Hệ thống tài chính Trung Quốc sẽ bắt đầu chuyển tiếp với hệ thống đồng USD, gây cần trợ các dòng vốn. Khi cảm thấy lo ngại hơn về Trung Quốc, Mỹ có lẽ sẽ tìm cách kéo cấu trúc hiện tại nghiêng về phía có lợi hơn cho mình.

Có một con đường khác. Trung Quốc có thể chọn trấn an công đồng tài chính rằng họ sẽ không tìm cách che giấu sự thật khi xuất hiện các vấn đề trong hệ thống này và rằng họ sẽ hành động kịp thời, tất nhiên là tuân thủ các quy định thông thường được chấp nhận để giải quyết các vấn đề đó. Trung Quốc phải thể hiện rằng họ sẵn sàng tôn trọng quy định của những người đã chọn tin vào Trung Quốc, ngay cả khi chúng đi ngược lại với các lợi ích của nước này. Các thị trường do phương Tây lãnh đạo có thể giúp đỡ bằng cách công nhận và thừa nhận mà Trung Quốc có được. Rồi sẽ đến lúc giải tài chính tiếp xúc với các tài sản và hệ thống của Trung Quốc phát hiện ra rằng chúng không chỉ đem lại lợi ích nhuần tụy, mà còn giải quyết lợi hại.

Theo nhiều đánh giá, Mỹ đang trở thành một phần nhỏ bé hơn bao giờ hết của nền kinh tế toàn cầu. Những luật vốn vượt hợp dãn cho rằng khi những Mỹ trở thành ông chủ ngân hàng trung ương duy nhất của thế giới sẽ hay muộn cũng sẽ giảm đi và Trung Quốc sẽ lập đậy một phần của kho tàng trung này. Sẽ tốt hơn nhiều khi hai công quốc này cùng tồn tại và hợp tác một cách hòa bình thay vì tự co cụm lại trong thế giới không hoàn chỉnh của chính mình.

Theo [The Economist](#)

Minh Anh (gt)